

УДК: 378.147:004.007.2

DOI 10.33251/2522-1477-2019-5-332-336

ГЕРАСИМЧУК Тетяна Володимирівна,
кандидат педагогічних наук, доцент кафедри
іноземних мов, Харківський національний автомобільно-
дорожній університет

ГЕРАСИМЧУК Володимир Леонідович,
викладач кафедри загальновійськової та гуманітарної
підготовки, факультет підготовки офіцерів запасу,
Харківський національний університет повітряних сил

ЖУВАНОВ Артур Вікторович,
аспірант кафедри технологій машинобудування та
ремонтів машин, Харківський національний
автомобільно-дорожній університет

ДИСТАНЦІЙНЕ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ В ТЕХНІЧНОМУ ЗВО

Використання комп'ютерів і нових технологій стало важливою частиною навчання, а також навчання. Електронне навчання сьогодні є ключовим фактором в різних галузях, і серед них є викладання, особливо навчання іноземним мовам. Електронне навчання визначило деякі стратегії та концепції викладання, які дозволили викладацькій спільноті працювати краще.

Ключові слова: навчання англійській мові, освітні технології, сучасні засоби викладання мови, інформаційні та комунікаційні технології (ІКТ).

Постановка проблеми. Часи змінюються для вищої освіти. Ми більше не вважаємо, що навчання є переказом фактів, і ми не вважаємо, що знання можна отримати виключно в класі або передавати однією людиною до групи. ІКТ сприяють придбанню вмісту, виробництву знань і передачі цих знань за межі кордону і часу. У жодну іншу епоху ми не пережили цю революцію у вищій освіті.

Мета сучасного навчання іноземної мови у вищій школі має розглядатися в площині формування професійної іншомовної компетентності майбутніх інженерів, їхньої здатності до ефективного спілкування за допомогою вербальних і невербальних засобів іноземної мови, творчого розвитку в комунікативній взаємодії із закордонними колегами. Висококваліфікований фахівець ЗВО має бути здатним ідентифікувати й застосувати набуті протягом навчання у вищій школі мовну, мовленнєву тощо компетенції як складові професійної компетентності залежно від фахової спрямованості.

Аналіз наукових джерел, емпіричних матеріалів, педагогічного досвіду свідчить про відсутність системного теоретико-методологічного і науково-технологічного забезпечення в контексті формування професійної іншомовної компетентності майбутніх фахівців автомобільно-дорожньої галузі засобами інформаційних технологій

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Інформатизація суспільства й освіти розглядається у працях Б. Андрієвського, Н. Задорожної, А. Каленського, Г. Кравцова, А. Кудіна, О. Падалки, І. Роберт, М. Шермана, в яких ґрунтовно доводиться необхідність використання мережевих технологій. Професійна підготовка фахівців у вищій школі обґрунтована у працях В. Андрущенко, І. Зязюна, В. Кременя, Н. Ничкало та ін. Методологічне значення для нашої роботи мають праці Л. Барановської, І. Дроздової, З. Курлянд, Л. етухової, І. Якиманської та ін.

Мета статті. У процесі інформатизації під інформаційними технологіями розуміють у широкому сенсі галузь дидактики, що займається вивченням освітнього процесу із застосуванням засобів інформатизації. У вузькому сенсі – сукупність методів і програмно-технічних засобів, інтегрованих із метою збору, організації, зберігання, обробки, передачі та подання навчальної інформації. Інформатизація освіти, забезпечуючи інтеграційні тенденції пізнання закономірностей розвитку предметних галузей, актуалізує розробку сучасних теорій

навчання, заснованих на ефективному використанні потенціалу комп'ютерних технологій [5; 6; 7]. Особливу проблему інформатизації вищої освіти складає формування професійної компетентності майбутніх фахівців за допомогою використання нових інформаційних технологій в освітньому процесі [8; 9].

Основними цілями підготовки педагогіки в галузі інформатизації освіти є [2; 3]: формування уявлень про роль комп'ютеризації вищої освіти, видах інформаційних технологій та методи їх застосування; ознайомлення з позитивними й негативними аспектами використання інформаційних технологій в освіті; вивчення досвіду застосування інформаційних технологій у ЗВО; розвиток особистої інформаційної культури студентів, формування професійної іншомовної компетентності, зокрема майбутніх інженерів автомобільно-дорожньої галузі.

Як основні напрямки для систематизації змісту підготовки мають бути відібрані сутність, цілі й особливості, технічні засоби та технології інформатизації освіти, методи інформатизації освітньої діяльності, основи формування інформаційних освітніх середовищ та інформаційного освітнього простору, питання формування готовності педагогічних кадрів до професійного використання інформаційних технологій.

Безліч актуальних невирішених завдань породжує якість створюваних і поширюваних засобів інформатизації освіти, наявність у їх змісті смислових циклів і внутрішніх протиріч, відсутність повноти та явно виділеної чіткої структури навчального матеріалу з іноземної мови, що надається студенту для занять. У зв'язку з цим існує необхідність розробки педагогічних та інформаційних технологій і засобів, створюваних у загальному концептуальному й технологічному ключі для забезпечення їх тісної інтеграції.

Кожен немовний ЗВО має свою професійну спрямованість і пов'язаний із конкретною галуззю господарської діяльності, тому потрібно зробити відбір змісту і методів навчання іншомовного спілкування у вищій технічній професії, включивши в ситуативний діапазон тематичних галузей відповідний мовний і мовленнєвий матеріал, що відображає специфіку, наприклад, автомобільно-дорожньої галузі та майбутньої професійної діяльності студента.

Виклад основного матеріалу. Інформаційно-комунікаційні технології (скорочено ІКТ) часто використовують як розширений синонім інформаційних технологій (ІТ). Він охоплює цифрові інструменти та продукти. ІКТ – це набір інструментів, які розроблені і використовують для обробки, зберігання, обміну, класифікації, отримання та читання цифрових матеріалів для викладання та навчання. Переваги використання ІКТ в навчанні іноземній мові показують, що:

– Є величезна спроможність контролювати презентацію за допомогою ІКТ. Ми помічаємо різницю між комп'ютерами та книгами. Книги мають фіксовану презентацію, однак комп'ютер працює над багатьма речами паралельно, наприклад, візуалізація з прослуховуванням, текстом з графікою та зображеннями ...

– Творчість, що означає, що викладач може використовувати різні матеріали для кожного уроку, але навчання з підручниками дуже обмежене.

– Швидкий відгук на відповіді студента забезпечується комп'ютерами через виправлення помилок, та, іноді, надає відповідні поради.

– Викладачі можуть адаптувати комп'ютерні програми відповідно до потреб студентів та рівня знань мови. Ця адаптація не знайдена при використанні книг, які виробляються в єдиному форматі. Таким чином, комп'ютерні програми є більш дружніми до студентів. Незважаючи на переваги використання ІКТ на згаданому вище занятті, необхідно зазначити, що вони не можуть замінити традиційні методи навчання.

Які ключові речі потрібні в електронному середовищі для дистанційного викладання та навчання?

1. Наявність комфорту в онлайн-середовищі, і це стосується як викладача, так і студентів.

2. Використання правильних інструментів

3. Педагогіка для підтримки онлайн-навчання. Я вважаю, що незалежно від того, наскільки фантастичним є технологічний інструмент, він НЕ необхідний, якщо він не підтримується систематичним процесом планування та створення середовища, де активно розвивається та підтримується активне навчання. Цей процес є ключем до досягнення бажаних результатів.

Вікі: БЛОГ або набір веб-сторінок, де всі користувачі можуть додавати вміст і редагувати ідеї інших людей. Термін походить від гавайської вікі «швидко».

Блог: «веб-журнал»; тип особистого стовпця, розміщеного в Інтернеті. Більшість блогів складаються з невеликих, численних записів. Деякі блоги подібні до щоденника, а інші мають сфокусовану тему, наприклад, рецепти або політичні новини.

Подкастинг (відео-кастинг): містять практику підготовки аудіо- та відеопрограм, таких як радіо- та телевізійні передачі, але поширюючи їх через Інтернет для відтворення на MP3-плеєрах.

Smartboard: інтерактивна електронна дошка, що виробляється компанією SMART Technologies, яка часто фіксує всі нотатки та діаграми, написані на дошці, щоб учні могли отримати доступ до них пізніше.

Інтернет-форуми: публічний форум або зона для обговорення в комп'ютерній мережі, де всі користувачі мережі можуть розміщувати повідомлення і читати всі повідомлення, розміщені іншими користувачами.

Відеоконференції: використання відеокамер і комп'ютерних мереж, що дозволяють учасникам спілкуватися та бачити один одного.

Відео-курси, як правило, розроблені таким чином, щоб вони були самостійними, і вони вимагають від студентів взаємодії зі ЗМІ. Я вважаю, що вони можуть бути успішними, якщо студентам необхідно розвивати певні знання про предмет. Проте, уроки Skype або через інші месенджери та соціальні мережі включають інший тип комунікації та більше підходять для розвитку як знань, так і навичок. Цей тип спілкування живий, більш привабливий, оскільки він соціальний. Соціальне залучення також є більш мотивуючим для студентів, які користуються Skype / соц.мережами, тому що вони отримують зворотній зв'язок, задають питання та беруть участь у дискусіях для глибшого розуміння теми. Мова навчання, зокрема, залежить від взаємодії з іншою людиною.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Я думаю, що онлайн-викладання має яскравіше майбутнє, ніж викладання в класі. Наш спосіб життя і робоче місце змінюються, і попит на розвиток необхідних навичок і знань протягом короткого періоду часу зростає.

Якщо ми хочемо мати студентів на заняттях, особливо для програм, що фінансуються урядом, навчання в ЗВО має змінитися. Для того, щоб навчальні організації вижили в майбутньому, ми повинні переглянути, як ми спілкуємося з нашими студентами, залучаємо їх, диференціюємо їх і задовольняємо їхні потреби.

Майбутнє освіти дійсно захоплююче, а що стосується майбутніх викликів, то, як мені здається, навчання, що стосується студентів, залишатиметься проблемою. Як педагоги та адміністратори, нам потрібно задати собі такі питання:

1. Як ми можемо побудувати культуру, яка підтримує зміни?
2. Як ми можемо підтримувати професійне зростання в цьому постійно мінливому навчальному середовищі?
3. Як ми можемо найкраще підтримувати наших студентів у працездатному віці у досягненні їхніх цілей навчання та підготовці їх до складних та постійно мінливих робочих місць?

Список використаних джерел

1. Баева О. А. Ораторское искусство и деловое общение : учеб. пособие 4-е изд., испр. М.: Новое знание, 2003. 229 с.
2. Бибикова Э. В. Формирование основ иноязычной коммуникативной компетентности у будущих экологов: автореф. дис. ... канд. пед. наук : спец. 13.00.08. Майкоп, 2006. 29 с.
3. Білозерова Л. К. Міжпредметні зв'язки як компонент професійної культури і комунікативної компетенції майбутнього вчителя англійської мови / Л. К. Білозерова *Теоретичні питання культури, освіти і виховання*: зб. наук. пр. Вип. 22. / за заг. редакцією академіка АПН України Євтуха М.Б. К.: КНЛУ, 2002. С. 19–22.
4. Варій М. Й. Загальна психологія : підручник для студ. психол. і педагог. спеціальностей, 2-ге видан., випр. і доп. К.: Центр учбової літератури, 2007. 968 с.
5. Терин В. П. Информационное и коммуникационное воздействие в условиях глобализации [Електронний ресурс] // Доклад на семинаре «Информационное общество: экономика, социология,

психология, политика и развитие Интернет-коммуникаций». 2000. Режим доступа: <http://institute.org.ru/library/articles/1013518421>. Загл. с экрана.

6. Трайнев В. А. Информационные коммуникационные педагогические технологии (обобщения и рекомендации). М.: Дашков и К., 2005. 280 с.

7. Шерман М. І. Професійна комп'ютерно-інформаційна підготовка майбутніх слідчих у вищих навчальних закладах МВС України: монографія Херсон: Олді-плюс, 2008. 416 с.

8. Robinson R. & Reinhart J. *Digital Thinking and Mobile Teaching: Communicating, Collaborating, and Constructing in an Access Age*. Denmark: Bookboon. 2014. P.68-77.

9. Yu Chien. *The Integration of Technology in the 21st Century Classroom: Teachers' Attitudes and Pedagogical Beliefs Toward Emerging Technologies* / Yu Chien. *Journal of Technology Integration in the Classroom*. Spring 2013. Vol. 5. Issue 1. P.5.

References

1. Baeva, O.A. (2003). *Oratorskoe iskusstvo i delovoe obschenie [Oratory and business communication]*. M. Novoe znanie [in Russian].

2. Bibikova, E.V. (2006). *Formirovanie osnov inoyazyichnoy kommunikativnoy kompetentnosti u buduschih ekologov: avtoref. [Forming the foundations of foreign language communicative competence among future environmentalists]* Extended abstract of candidate's thesis. Maykop. [in Russian].

3. Bilozeroва, L.K. (2002). *МІзхпредметні зв'язки як компонент професійної культури і комунікативної компетентності майбутнього вчителя англійської мови [Interpersonal relationships as a component of professional culture and communicative competence of the future English teacher]*. Theoretical issues of culture, education and upbringing, 22, 19-22 [in Ukrainian].

4. Variy, M.Y. (2007). *Zagalna psihologiya [General Psychology]* Kyiv: Tsentr uchbovoyi literature [in Ukrainian].

5. Terin, V.P. (2000). *Informatsionnoe i kommunikatsionnoe vozdeystvie v usloviyah globalizatsii [Information and communication impact in the conditions of globalization]*. Retrieved from <http://institute.org.ru/library/articles/1013518421> [in Russian].

6. Traynev, V.A. (2005). *Informatsionnyie kommunikatsionnyie pedagogicheskie tehnologii (obobscheniya i rekomendatsii) [Information communication pedagogical technologies (generalizations and recommendations)]*. Kyiv [in Russian].

7. Sherman, M.I. (2008). *Profesiyna komp'yuterno-Informatsiyna pidgotovka maybutnih slidchih u vischih navchalnih zakladah MVS Ukrayini [Professional computer-information preparation of future investigators in higher educational institutions of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine]*. Herson: Oldi-plyus [in Ukrainian].

8. Robinson, R. & Reinhart, J. *Digital Thinking and Mobile Teaching: Communicating, Collaborating, and Constructing in an Access Age*. Denmark: Bookboon. 2014. P.68-77.

9. Yu Chien. *The Integration of Technology in the 21st Century Classroom: Teachers' Attitudes and Pedagogical Beliefs Toward Emerging Technologies*. *Journal of Technology Integration in the Classroom*. Spring 2013. Vol. 5. Issue 1. P.5.

HERASYMCHUK Tetiana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor of Foreign Languages Department, Kharkiv National Automobile and Highway University;

HERASYMCHUK Volodymyr, Lecturer, faculty of training of reserve officers, Department of general and humanitarian preparation, Kharkiv National University of Air Forces;

ZHUVANOV Arthur, post-graduate student of the Department of Technology of Machine Building and Machine Repair, Kharkiv National Automobile and Highway University.

DISTANCE TEACHING OF FOREIGN LANGUAGES IN TECHNICAL HIGHER EDUCATIONAL ESTABLISHMENTS

Abstract. *The purpose of modern training of a foreign language in the higher school should be considered as forming of professional foreign-language competence of future engineers, their capability to effective communication with the help of verbal and nonverbal means of a foreign language, creative development in communicative interactions with foreign colleagues. The highly qualified specialist of higher education institutions should be capable to identify and use the linguistic and speech competencies, gained throughout training at the higher school, as components of professional competence depending on a professional orientation. Currently, one can observe the rapid development of modern information and communication technologies in all areas of human activity, including education. Socio-economic changes require new approaches to the training of*

specialists. The purpose of modern training of a foreign language in the higher school should be considered as forming of professional foreign-language competence of future engineers, their capability to effective communication with the help of verbal and nonverbal means of a foreign language, creative development in communicative interactions with foreign colleagues. The highly qualified specialist of higher education institutions should be capable to identify and use the linguistic and speech competencies, gained throughout training at the higher school, as components of professional competence depending on a professional orientation. The current state of informatization of education as a basis for training a competent expert is analyzed. Educational opportunities of Internet technologies and selection of a training material in the process of training of English in the higher school are described in the article.

Key words: *Internet technologies, communication, qualified specialist, training, professional orientation*

*Одержано редакцією: 06.03.2019 р.
Прийнято до публікації: 26.03.2019 р.*